

**Tajemnica skarbowa a dochodzenie
przez Komendanta Policji opłaty za
pobyt w jednostce Policji do
wytrzeźwienia**

(wyrok NSA z 15 grudnia 2023 r., III FSK 683/23)

**dr hab. Agnieszka Olesińska, prof. UMK
Toruń**

„Casus belli”

Komendant Wojewódzkiej Policji w K. działając jako wierzyciel zwrócił się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w D. o udzielenie na podstawie art. 36 § 1 i § 1b w zw. z art. 5 § 1 pkt. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (u.p.e.a.) informacji, czy zobowiązany Z.W. "wykazuje jakiegokolwiek przychody/dochody lub jakiegokolwiek majątek podlegający opodatkowaniu".

Było to potrzebne Komendantowi do złożenia wniosku o ponowne wszczęcie egzekucji.

- Problem: czy przepisy Ordynacji podatkowej wyczerpująco regulują wyjątki od obowiązku zachowania tajemnicy skarbowej?
- Wyrok III FSK 683/23 z 15 grudnia 2023 r. jeszcze niedostępny w bazie

wydany na skutek skargi kasacyjnej od wyroku WSA w Krakowie z 11 października 2022 r., sygn. akt I SA/Kr 407/22 (dostępny w bazie)

Art. 36 § 1 u.p.e.a. W zakresie niezbędnym do wszczęcia lub prowadzenia postępowania egzekucyjnego (...) organ egzekucyjny lub wierzyciel, o którym mowa w art. 5, może żądać od uczestników postępowania informacji i wyjaśnień, jak również **zwracać się o udzielenie informacji do organów administracji publicznej oraz jednostek organizacyjnych im podległych lub podporządkowanych, a także innych podmiotów.**

§ 1a. Informacje i wyjaśnienia, o których mowa w § 1, udzielane są nieodpłatnie przez uczestników postępowania egzekucyjnego oraz **organy administracji publicznej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane.**

§ 1b. **Udostępnianie informacji** przez organy i jednostki, o których mowa w § 1a, oraz dłużników zajętej wierzytelności **nie narusza obowiązku zachowania przez nich tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.**

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (O.p.)

Art. 298. Akta niezawierające informacji, o których mowa w art. 182, organy podatkowe udostępniają: (...)

Art. 299 § 1. Organy podatkowe udostępniają informacje zawarte w aktach spraw podatkowych, z wyłączeniem informacji określonych w art. 182, organom i osobom wymienionym w art. 298.

§ 2. Organy podatkowe udostępniają informacje wynikające z akt spraw podatkowych **w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach** oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, a także w porozumieniach zawartych na podstawie tych umów.

- Czy organ podatkowy nie narusza tajemnicy skarbowej udzielając informacji Komendantowi Policji, który jako wierzyciel opłaty publicznej pyta o źródła dochodu/majątku osoby fizycznej celem uzyskania informacji niezbędnych do złożenia wniosku o ponowne wszczęcie egzekucji tej opłaty?
- Czy powyższe nie pozostaje w sprzeczności z art. 299 § 2 O.p.?
- Jak rozumieć art. 36 § 1b u.p.e.a.: „**Udostępnianie informacji** przez organy i jednostki, o których mowa w § 1a, oraz dłużników zajętej wierzytelności **nie narusza obowiązku zachowania przez nich tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.**”

Podobne konstrukcje:

art. 46c § 6 O.p.

"Wydanie wypisu z rejestru zastawów i zaświadczenia nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej."

Art. 36 § 1b u.p.e.a. Udostępnianie informacji przez organy i jednostki, o których mowa w § 1a, oraz dłużników zajętej wierzytelności nie narusza obowiązku zachowania przez nich tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.

Odmienna konstrukcja

art. 301 O.p. "Przepisy art. 297-299 **nie naruszają uprawnień strony** przewidzianych w art. 178 i art. 179.

Art. 298. Akta niezawierające informacji, o których mowa w art. 182, organy podatkowe udostępniają: (...)

Art. 299 § 1. Organy podatkowe udostępniają informacje zawarte w aktach spraw podatkowych, z wyłączeniem informacji określonych w art. 182, organom i osobom wymienionym w art. 298.

§ 2. Organy podatkowe udostępniają informacje wynikające z akt spraw podatkowych w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach

Art. 36 § 2 u.p.e.a.

Od wykonania żądania określonego w § 1 można uchylić się **w takim zakresie, w jakim** według przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego **można odmówić zeznań** w charakterze świadka albo odpowiedzi na zadane pytanie.

36 § 1b u.p.e.a. Udostępnianie informacji przez organy i jednostki, o których mowa w § 1a, oraz dłużników zajętej wierzytelności **nie narusza obowiązku zachowania przez nich tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.**

83 § 1. K.p.a. Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka, z wyjątkiem małżonka strony, wstępnych, zstępnych i rodzeństwa strony oraz jej powinowatych pierwszego stopnia, jak również osób pozostających ze stroną w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. Prawo odmowy zeznań trwa także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

§ 2. Świadek może odmówić odpowiedzi na pytania, gdy odpowiedź mogłaby narazić jego lub jego bliskich wymienionych w § 1 na odpowiedzialność karną, hańbę lub bezpośrednią szkodę majątkową **albo spowodować naruszenie obowiązku zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej.**

W ocenie WSA, którą Naczelny Sąd Administracyjny podziela, uprawnienie Skarżącego Komendanta działającego jako wierzyciel, do uzyskania informacji wynikających z akt spraw podatkowych, wynika z treści przepisu § 2 art. 299 O.p., gdyż przepisy u.p.e.a. w zakresie art. 36 § 1 u.p.e.a. stanowią odrębną ustawę, o której mowa w art. 299 § 2 O.p.